

ÎNCHEIERE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Igor Chiriac în interesele lui Seghei Tonofrei și a recursului declarat de avocatul Oleg Bondarencu în interesele Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni împotriva Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”, intervenient accesoriu Seghei Tonofrei, cu privire la încasarea în ordine de regres a sumei despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 6 iulie 2017, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”, intervenient accesoriu Seghei Tonofrei, cu privire la încasarea în ordine de regres a sumei despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 12 octombrie 2017, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a sumei de 137 162,67 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a dobânzii de întârziere în sumă de 18 466,23 de lei și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 4 668,86 de lei și de asistență juridică în sumă de 13 750 de lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 19 noiembrie 2015 între CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în calitate de asigurător și xxxxx în calitate de asigurat a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-casco nr. CSK. 2015-01-1377 prin care a fost asigurat automobilul Skoda

Octavia anul producerii 2014 cu n/î xxxxx contra mai multor riscuri, inclusiv și riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

La 24 aprilie 2016 în mun. Chișinău s-a produs accident rutier în rezultatul căruia automobilul de model Hyundai Santa Fe cu n/î xxxxx condus de către Tonofrei Serghei (angajat al ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”) a tamponat automobilul de model Skoda Octavia cu n/î xxxxx condus de xxxxx.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 29 aprilie 2016, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Tonofrei Serghei.

La momentul accidentului, posesorul automobilului de model Hyundai Santa Fe cu n/î xxxxx, nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabilă la momentul producerii accidentului rutier.

Părțile implicate în accidentul de circulație au declarat cazul accidentului la companiile de asigurări cu care aveau întocmite contracte de asigurare. În consecință, de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost pornit dosarul de daune nr. 0687_2016 din 25 aprilie 2016.

La 25 aprilie 2016 a fost întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor semnat de părțile implicate.

Conform dispoziției Nr. CSK 0687 2016 din 16 mai 2016 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 135 771 de lei.

Suma despăgubirii în mărime de 135 771 de lei a fost virată la unitatea de specialitate SC „DAAC Hermes” SA pentru asiguratul xxxxx fapt confirmat prin ordinele de plată anexate la prezenta cerere.

La 6 iulie 2016 CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a emis dispoziția suplimentară CSK 0687 2016S1 prin care a achitat persoanei păgubite suma de 1391,67 de lei, iar în total suma de 137 162,67 de lei.

A invocat că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Tighina” este responsabilă de repararea prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier, vinovat de care se face angajatul persoanei juridice Tonofrei Serghei, care la momentul producerii accidentului rutier nu deținea asigurare de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Și, din acest considerent, la 8 decembrie 2016 CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a înaintat ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” reclamația nr. 3593/16, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare în mod benevol, la care nu a fost dat nici un răspuns, fapt ce a generat înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată privind restituirea despăgubirii de asigurare.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată a CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”, intervenient accesoriu Seghei Tonofrei, cu privire la încasarea în ordine de regres a sumei despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată.

La 27 decembrie 2018, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA.

S-a casat hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”, intervenient accesoriu Tonofrei Serghei, cu privire la încasarea în ordine de regres a sumei despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA suma de 137 162,67 de lei cu titlu de prejudiciu material produs din despăgubiri de asigurare.

S-a încasat de la ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA suma de 4 114,88 de lei cu titlu de taxă de stat pentru înaintarea acțiunii în judecată și suma de 3 501,65 de lei cu titlu de taxă de stat la depunerea apelului.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe este greșită.

Iar, în acest sens, a constatat că proprietarul autoturismului de model „Hyundai Santa Fe” cu n/î xxxxx este ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” SA., Autoturismul menționat era condus de Tonofrei Sergiu, angajat în calitate de inginer regenerarea pădurii la aparatul central al societății pârâte, recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03335644 din 29 aprilie 2016.

La data producerii accidentului rutier, posesorul automobilului de model „Hyundai Santa Fe” cu n/î xxxxx, nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabilă.

Prin urmare, Colegiul instanței de apel a reținut că în cazul din speță posesorul legal al mijlocului de transport de model „Hyundai Santa Fe” cu n/î xxxxx, ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”, urmează să răspundă pentru dauna produsă din vina angajatului său, Tonofrei Serghei, care conducea autoturismul menționat în lipsa poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă, valabilă.

Prin decizia suplimentară din 6 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea înaintată de reprezentantul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, avocatul Eșanu Mihail, cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

S-a pronunțat o decizie suplimentară, prin care:

S-a încasat de la ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA dobânda de întârziere în mărime de 18 466,23 de lei.

S-a încasat de la ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, suma de 13 750 lei.

La 27 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal (vol. II, f.d. 38), avocatul Igor Chiriac, acționând din numele și în interesele lui Seghei Tonofrei, a

declarat recurs împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului avocatul Igor Chiriac a invocat că decizia instanței de apel este contradictorie, datele de identitate ale pârâtului sunt eronate, instanța de apel a interpretat eronat legea dând o apreciere eronată și circumstanțelor de fapt, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar sumele încasate ca despăgubire au fost bazate pe probe irelevante acestui caz și contradictorii.

La 24 decembrie 2019, avocatul Oleg Bondarencu, acționând din numele și în interesele ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” a declarat recurs împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, avocatul Oleg Bondarencu a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în temeiul art. 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

A indicat că instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, a încălcat legea materială prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că copia deciziei integrale din 19 septembrie 2019 a fost expediată în adresa participanților la proces la 21 octombrie 2019 (vol. I, f.d. 240). Potrivit copiilor de pe plicurile poștale anexate la cererile de recurs, decizia contestată a fost recepționată de recurentul Tonofrei Serghei la 23 octombrie 2019 și de ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina” la 25 octombrie 2020 (vol. II, f.d. 33, 48-43).

Din acest considerent, Colegiul consideră că recursurile sunt declarate în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În adresa intimatului au fost expediate copiile cererilor de recurs depuse cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței. Însă, până la data examinării admisibilității recursurilor, intimații nu au depus referințe, prin care să-și exprime poziția.

Examinând temeiurile recursurilor declarate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursurile declarate de avocatul Igor Chiriac în interesele lui Seghei Tonofrei și de avocatul Oleg Bondarenco în interesele Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul declarat de avocatul Igor Chiriac în interesele lui Seghei Tonofrei și recursul declarat de avocatul Oleg Bondarenco în interesele Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Tighina”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru